

Elevene har fått sette sitt preg på Hoppern skole. Det har blant annet gitt flere sosiale soner. Foto: Helge Eek.

26-11-2020 12:04 CET

Månedens prosjekt november 2020: Hoppern skole

– Vi er stolte av å ha fått til et veldig bra bygg, uten erfaring med hverken BREEAM-NOR, solceller eller massivtre fra før. Vi har måttet kaste oss over mye nytt, sier prosjektleder for månedens prosjekt i november Marcela Lie.

Hoppern skole med idrettshall eies av Moss kommune og er en ungdomsskole som rommer 450 elever og 50 ansatte. Til sammen utgjør skolebygget og idrettshallen 10 000 kvm. Nylig ble skolebygget BREEAM-NOR-sertifisert til nivå Very Good.

Marcela Lie er prosjektleder for byggherre Moss Kommunale Eiendomsselskap KF og forteller at bærekraftfokuset har gitt flere fordeler for prosjektet.

[Kvalitetsprinsipper](#) som er ivaretatt på skolen er blant annet å legge til rette for aktivitet og opplevelser gjennom en godt planlagt skolegård, energieffektivitet, reduksjon av klimagassutslipp og lave drifts- og vedlikeholdskostnader.

Viktige bærekraftstiltak er blant annet:

- Bygget i massivtre.
- Energikilder er bergvarmebasert varmepumpe og solcelle. Energibruk er 68,3 kwh/m² pr år. Elkjele for å dekke spisslasten på ca. 500kw.
- Smartscan-armaturer (LED) som reduserer unødvendig bruk av energi i form av lys.
- Hele bygget styres via SD-anlegg.
- Møbler med høye miljøkrav og lang holdbarhet.
- Uteområder med insekthotell og bievennlig blomstereng.
- Infiltrasjonsbasseng for å håndtere overvann fra egen tomt, samt olje og fettutskillere i spesialundervisningsrommene.
- Utvendig belysning er styrt via bevegelsessensorer.
- Alle systemer ble testet 2 mnd. før overlevering av skolen (mekanisk ferdigstilling), for å minimalisere feil når bygget ble tatt i bruk.

Ungdommene satte sitt preg

Byggherren har også hatt fokus på brukermedvirkning i BREEAM-prosessen. Gjennom allmøter, brukerundersøkelse og workshop er skolens elever og ansatte involvert for å få en mest mulig attraktiv skolegård, både for de som skal oppholde seg der, drive tilsyn og drifte.

Det har styrket flere av [Bygg21s kvalitetsprinsipper i prosjektet](#).

– Vi har vektlagt at bygget skal ha en god atmosfære og at skolen skal være et sted elevene liker å være. Elevene var opptatt av å legge til rette for kontakt og aktivitet, og å utnytte arealer effektivt som sosiale soner. Innvendige trevegger gir f. eks. et dempet lydbilde, og vi har delt inn i sosiale soner innvendig og i skolegården, forteller Lie.

Inne på Hoppern skole utnyttes korridorene godt som sosiale soner. Foto: Helge Eek.

Hardt arbeid å nå målene

«Mangfoldige Moss – skapende, varmere, grønnere» er visjonen til kommunen, som også har tatt FNs bærekraftsmål inn i kommuneplanen. Disse ambisjonene var utgangspunktet da ungdommene skulle få ny skole.

– Det er enkelt å vedta en visjon. I praksis er det hardt arbeid å nå målene om stadig mer bærekraft, når man kommer til enkeltsaker. Det handler om prioriteringer hele veien, sier prosjektlederen, som ikke legger skjul på at det har vært en lærerik prosess.

Blant annet var dette det kommunale eiendomsforetakets første BREEAM-prosjekt.

– Både manualen og BREEAM- AP var gode å ha. En BREEAM-AP skal være en støtte for å få til en god prosess rundt BREEAM og var til god hjelp da vi skulle velge hvilke emner vi ville satse på. BREEAM var et fast punkt i hvert prosjekteringsmøte og byggemøte. AP deltok ved behov for å følge opp status på det prosjekterte materialet også under bygging, forteller Lie.

Hun forteller at selv om mye av prosessen kan gjentas, vil de gjøre noen forbedringer i fremtidige prosjekter. Prosjektlederen trekker frem en bedre

plan for levering av dokumentasjon med dagsmulktbelagte frister som eksempel.

– En annen lærdom er at ambisjonene må være tydelige fra starten av. Her må vi utfordre både bestiller, entreprenører og leverandører, sier Lie.

[Grønn Byggallianse har nylig gitt ut en veileder for BREEAM-prosjekter, som du finner her.](#)

Bærekraft med stram økonomi

Prosjektlederen forteller at å prioritere bærekraft kan være utfordrende med stram kommuneøkonomi. Samtidig var politikernes føringer tydelige, og eiendomsforetaket la seg i selen for å finne løsninger.

– Blant annet gjennomførte vi konkurranse med forhandlinger og bad om priser på løsninger i både massivtre og i stål og betong. Ved å la leverandørene få god tid til å finne kostnadseffektive løsninger for begge alternativer, klarte leverandørene å få finne gode løsninger som var sammenliknbare på pris. Da var valget enkelt, sier Lie.

Selv om læringskurven var bratt, gav også BREEAM-prosessen fordeler. Lie løfter frem at struktur og systematikk i gjennomføringsfasen har gitt en god fremdrift og det å tenke på bærekraft fra starten har gitt et annet fokus på miljømessige og sosiale forhold enn tidligere.

Prosjektet har også løftet bygg på agendaen i kommunens klimaarbeid.

– Bygg har blitt et viktig tema i klimaplanarbeidet i Moss kommune. Vi skal blant annet ha gode miljø- og klimaløsninger i våre byggeprosjekter, samt være en pådriver for fossilfrie bygg- og anleggsplasser, forteller Lie.

Fakta:

Sted: Jeløya i Moss

Prosjektperiode: 2017-2019

Prosjekttype: Totalentreprise

Funksjon/bygningstype: Ungdomsskole

Brutto gulvareal (BRA): 8300 kvm

Byggherre/utvikler: Moss Kommunale Eiendomsselskap KF

Entreprenør: AF bygg Østfold

Arkitekt: Østvind arkitekter

Landskapsarkitekt: In Situ AS landskapsarkitekter

Byggingeniør (RIB): COWI

Bygginstallasjoner: AA elektro, In Situ, Sweco, contiga, Egas, GK-ventilasjon, Otis, Rørcompagniet, Solcellespesialisten, SRO, Sørliie prosjekt, Lexow,

BREEAM-NOR-revisor: WSP

BREEAM-NOR AP: COWI

Andre: Byggeledelse WSP

Grønn Byggallianse jobber for at bærekraft skal bli det selvfølgelig valget i bygg- og eiendomssektoren.

Vi er en non-profit medlemsforening for virksomheter fra hele bygg- og eiendomssektoren.

Kontaktpersoner

Tora Hope

Pressekontakt

Kommunikasjonsrådgiver

tora.hope@byggalliansen.no

+47 913 42 352